

Aktuální změny v didaktickém testu z češtiny 2015

PhDr. Dana Brdková

Lektorka

Bankovní akademie a VŠFS

Pro použití v rámci projektu eMaturity

Jak je sestaven didaktický test?

Didaktický test obsahuje **10 oddílů**, které ověřují znalosti jazykové, slohové a **nově i literární** – konkrétně:

1. Znalost pravopisu
2. Slovtvorná a morfemická analýza tvaru slova
3. Pochopení významu pojmenování
4. Syntaktická analýza věty a souvětí
5. Porozumění celému textu i jeho částem

Jak je sestaven didaktický test?

Didaktický test obsahuje **10 oddílů**, které ověřují znalosti jazykové, slohové a **nově i literární** – konkrétně:

6. Určení základního charakteru textu
7. Analýza výstavby výpovědi a textu
8. Porovnání textů, využití prvků jednoho textu v jiném
9. Orientace ve vývoji české a světové literatury
10. Znalost mezipředmětových souvislostí a orientace

10 dobrých rad pro test

1. Pečlivě si **přečtete úvod testu** – jsou tam důležité pokyny.
2. Pečlivě si **přečtete zadání** testových otázek.
3. Pozor na některé otázky:
 - **jsou pozitivní** (vyskytuje se zde...?)
 - **jiné** naopak **negativní** (v textu není...).
4. Nejprve **vyškrtněte** evidentně **nesprávné odpovědi**.
5. Dělejte si **poznámky** na okraj testového sešitu nebo si podtrhávejte v testu.

10 dobrých rad pro test

6. Otázku, kterou **nevyřešíte do 2 minut, si označte a přeskočte**. Pokud bude čas, k úloze se vraťte.
7. Soustředte se vždy **jen na 1 úkol**.
8. Můžete si vybírat úlohy, za které získáte víc bodů.
9. **Kontrolujte** ubíhající **čas**, abyste věděli, kolik vám ho zbývá.
10. **Nevyhýbejte se přiřazovacím úlohám**, složitě jen vypadají a je za ně hodně bodů.

Typy testových úloh

V testu bývá **5 typů úloh**:

1. Úlohy, kdy **vybíráte odpověď**: a),b),c),d).
2. **Úlohy ano – ne**.
3. **Přiřazovací úlohy**: 1. 2. 3. - a) b)
4. Úlohy k uspořádání částí textu – text je rozdělen na části, které je nutno **očíslovat ve správném pořadí**.
5. **Otevřené úlohy**, ve kterých sami formulujete odpovědi na otázky.

Typy testových úloh

V testu bývá **5 typů úloh**:

1. Úlohy, kdy **vybíráte odpověď**: a),b),c),d).
2. **Úlohy ano – ne**.
3. **Přiřazovací úlohy**: 1. 2. 3. - a) b)
4. Úlohy k uspořádání částí textu – text je rozdělen na části, které je nutno **očíslovat ve správném pořadí**.
5. **Otevřené úlohy**, ve kterých sami formulujete odpovědi na otázky.

1. Ověření znalostí pravopisu

Častou úlohou je hledání **pravopisné chyby** nebo pravopisně **bezchybné věty**.

Ověřují se všechny **jevy** českého pravopisu :

- **Psaní i/y v kořenech** slov českých
- **Psaní i/y v koncovkách** podstatných a přídavných jmen a ve slovesných příčestích
- Psaní **předložek s/z** a **předpon s-/z-/vz-**
- Psaní **velkých písmen**, zejména u víceslovných názvů
- Použití **interpunkčních znamének** ve větě
- **Psaní cizích slov**
- **Psaní zkratek**

2. Slovo tvorná a syntaktická analýza

V těchto úlohách se ověřují následující znalosti:

- Třídění slov do slovních druhů
- Věcný význam slova
- Funkce slova ve větě
- Přiřazení ke vzoru
- Hledání chybných tvarů
- Tvoření slov

3. Pochození významu pojmenování

V tomto oddílu najdeme úlohy, které jsou zaměřeny na:

- Věcný význam slova
- Vztahy mezi slovy
- Synonyma
- Antonyma
- Stylisticky neutrální a stylisticky příznakové výrazy
- Vícevýznamová slova
- Frazémy – přirovnání, přísloví
- Obrazná pojmenování – metafora a metonymie

4. Syntaktická analýza vět a souvětí

Zde se ověřuje znalost:

- Určení základních a rozvíjejících větných členů
- Souvětí souřadné a podřadné
- Významový poměr mezi větami v souvětí
- Druhy vedlejších vět
- Odchylny od pravidelné větné stavby
- Správný pořádek slov ve větě
- Narušení větné stavby

5. Porozumění textu i jeho částem

Ověřují se následující dovednosti:

- Rychlé a studijní čtení
- Orientace ve členění textu
- Zapojení cizí výpovědi do textu
- Orientace v komunikační situaci
- Odlišení fakta a domněnky
- Výpověď autora a řeč postav
- Nalezení důležitých informací a údajů
- Postižení hlavní myšlenky textu

6. Rozpoznání základního charakteru textu

V tomto oddílu se ověřuje:

- Orientace ve stylistice
- Znalost základních rysů funkčních stylů
- Popis komunikační situace a její vliv na text
- Subjektivní a objektivní slohotvorné činitele
- Určení slohového postupu a slohového útvaru
- Určení literárního druhu a žánru
- Popis výrazové formy uměleckého textu

7. Analýza výstavby výpovědi a textu

Úlohy jsou zaměřené na:

- Vrstvy slovní zásoby češtiny
- Příznakové a neutrální vyjádření a vhodnost jeho užití
- Soudržnost textu
- Aktuální členění výpovědi
- Seřazení částí nesouvislého textu
- Spojovací výrazy
- Vyjádření chronologie děje, závislosti, příčinnosti...apod.

8. Porovnání textů

Úlohy jsou zaměřené na:

- Soustředěné čtení a rychločtení
- Využití horizontálního a vertikálního členění textu
- Osnovu textu a výtah
- Úvod a závěr
- Poznámky pod čarou
- Obsah, rejstřík
- Seznam použité literatury
- Srovnání údajů ze dvou textů
- Použití definice a hledání příkladu
- Srovnání grafů, vyvozování údajů z tabulky a grafu

9. Orientace ve vývoji české a světové literatury

V této části testu se ověřuje, zda znáte:

- Společenský a kulturní kontext
- Využití poznatků z příbuzných oborů
- Znalost pojmů
- Orientace ve vývoji umění
- Umělecké směry a jejich znaky
- Literární směry a skupiny
- Souvislost vývoje v Čechách s vývojem evropským, popř. světovým
- Přiřazení textu

10. Orientace v mezipředmětových souvislostech

Tyto úlohy ověřují:

- Vnímání obsahu textu
- Nalezení klíčových slov, jmen, názvů, pojmů a údajů
- Zařazení textu do časového a prostorového rámce.

